

خپلواکی

استقلال

www.esteqaal.net

۱۹ جنوری، ۲۰۲۳

ملالی موسی نظام

محترمه کبری «انوری» عمر به رحمت حق پیوست

با فوت محترمه کبری «انوری» عمر، چراغ دیگری از معارف زن افغان خاموش گردید
با نهایت تأثر و تألم اطلاع یافته ایم که محترمه کبری «انوری» عمر که در مهاجرت مقیم کشور
فرانسه بودند، بروز پنج جنوری امسال داعی اجل را لبیک گفتند.

انا لله انا الیه راجعون

مرحومه کبری عمر در شهر کابل و در یک فامیل منور و روشنفکر متولد شده و از شاگردان و
پیشگامان خردمند معارف افغانستان عزیز محسوب میگردند. ایشان از اولین شاگردان مکتب دخترانه

اندرابی بودند که بعد از انتقال قسمت زیاد شاگردان به لیسه نو ساخت ملالی در شهر نو کابل، به آنجا انتقال نموده و سال های زیادی در آن مرکز عالی تعلیمات نسوان کشور ماندگار شدند. محترمه کبرا بعد از اخذ بکلوریا از لیسه ملالی در سال ۱۳۲۶ ه ش منحیث معلمه در لیسه مذکور به تدریس پرداختند و با شمول در فاکولته ادبیات «پوهنخی ادبیات»، بعد از ظهر ها همچنان به تعلیم شاگردان مکتب ادامه دادند. ایشان در سال ۱۳۳۰ ه ش با فراغت از فاکولته، همچنان به تدریس به شاگردان لیسه ملالی ادامه دادند. در سال ۱۳۳۷ ه ش محترمه کبری عمر با داشتن یک بورس تحصیلی برای آموختن اصول تربیه طفل عازم کشور سویس گردیدند، چنانچه بعد از اخذ دیپلوم دران رشته ، در بازگشت به وطن به تأسیس و تغییرات کودستان ها اقدام ورزیدند. ایشان بعد تر در دعوتی به همراهی خانم عالییه اعتمادی و خانم رقیه حبیب مسافرتی به ماسکو داشتند، همچنان برای امور کودستان ها در دعوت هایی هم از جانب یونسکو و بعضی کشور های دیگری برای بزرگداشت از روز زن و معرفی زنان افغانستان اشتراک نمودند.

روزگاران صلح در افغانستان، مرحومان کبری جان عمر، آمنه جان ملکزاده و زرین جان

مرحومه کبری عمر مدت ۸ سال مدیره مسلکی «میرمنو تولنه» در کابل بودند و ۴ سال هم منیجیت مدیره عمومی کودکستان ها اجرای وظیفه نمودند و در عین زمان مراکز اطفال و کودکستان هایی را در ولایات هم بنا نهادند.

بعد از کودتای منحوس ثور که بنیاد افغانستان عزیز و حیات مردم مظلوم آنرا تا ایندم برباد نمود، فامیل عمر، یعنی محترمه کبری عمر با شوهر شان داکتر محمد نادر عمر که با عده ای از استادان پوهنتون به جرم مخالفت با رژیم جلادان راهی زندان گردیدند، روزگاران سختی را سپری نمودند. بعد از سال ۱۹۸۲ که داکتر عمر از زندان رهایی یافت، فامیل مذکور مانند ملیون ها آواره وطن عازم دیار غربت یعنی پاکستان گردیدند. مرحومه خانم کبری عمر که ترتیبات تشکیل کودکستان هایی را برای آوارگان افغان گرفته بودند با مخالفت حکومت پاکستان دران پروژه ناکام گردیدند، ولی با خدمت و معاونت در کمپ ها و تهیه وسایل طبی مانند گاز و وسائل کمکی جراحی که به مجاهدین افغانستان هم ارسال میگردید وظایف بشری خویش را پیش میبردند.

چون خانم کبری عمر قبلاً دیپلوم و شهادتنامه تربیت طفل را از کشور سویس بدست آورده بودند، در زمان اقامت اجباری در شهر لیون فرانسه توانست مدت ده سال در شیرخوارگاه ها و مؤسسات تربیت طفل اجرای وظیفه نمایند.

ناگفته نماند که مرحوم داکتر محمد نادر عمر نیز مصدر کار های بشر دوستانه مختلفه چه در زمان اقامت در پشاور و چه در زمان حیات مهاجرت در فرانسه گردیده اند که قابل قدر است. ایشان چه در کمپ های مهاجرین و چه در شهر پشاور خدمات صحی گوناگون را بجا آورده اند، مثلاً دوسال در پوهنتون آنجا صنوف آموختن کمک های اولیه را تدریس کرده اند.

آنچه در حیات این دو افغان دانشمند و عالیقدر قابل ذکر است، تلاش ملی افغانی و صادقانه شان برای ایجاد مراکز تعلیمی و لیسه های استقلال و ملالی در پاکستان است. چون بعد از کودتای ثور و اشغال مادر وطن به همکاری خاینین خلق و پرچم و پیروان سخیف آنان، مناسبات کلتوری را روس ها با فرانسه قطع نمودند، ولی با توجه داکتر نادر عمر و تعدادی از استادان و شاگردان لیسه استقلال در فرانسه و کمک استادان فرانسوی انجمنی برای ایجاد لیسه های استقلال و ملالی به سال ۱۹۸۷ در غربت «پاکستان» روی دست گرفته شد و شاگردان سرگردان افغان از صنف چهارم آغاز به درس نمودند. ریاست این تشکیلات معارف را تا اخیر عمر، مرحوم داکتر نادر عمر برعهده داشته است.

این بود سوانح درخشان خانم افغانی که مدارج تحصیل و خدمات اجتماعی براننده ای را در طول حیات طی نموده است. با سپری شدن بیشتر از سه ربع قرن، امروز دختر و زن شریف افغانستان از مزایا و حق انسانی تعلیم و کار محروم است و روزگار سیاهی را فقر و بی قانونی در سر زمین ما به میان آورده است.

با اتحاف دعای خیر به روح مرحومه کبری جان عمر، مراتب تسلیت خویش را به جامعه معارف افغانستان، فرزندان و فامیل محترم ایشان، مخصوصاً دوست، برادر و همگام فرهنگی، محترم حمید جان انوری تقدیم می دارم. روح مرحومی شاد، یاد شان گرامی و جنت برین جایگاهشان باد. آمین!

منبع: خاطرات خود مؤلف منحيث شاگرد و کتاب « قصاریخ ملالی» گرد آورنده: نسرين ابوبکر.

پایان